

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ТИЖНЕВИЙ ЗВІТ ПРО РИЗИКИ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

**36 ТИЖДЕНЬ 2019 РОКУ
(02 ВЕРЕСНЯ – 08 ВЕРЕСНЯ)**

КЛЮЧОВІ РИЗИКИ У СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я

- **Напружена епідемічна ситуація по кору:** з початку року, за оперативними даними, захворіло 57637 осіб, з початку підйому з 2017 року станом на 01.08.2019 зареєстровано – 113694 випадків, за 7 місяців 2019 року зареєстровано 55693 особи, що в 2,1 рази більше у порівнянні з аналогічним періодом 2018 року, за липень 2019 року зареєстровано 1447 випадків, що на 62% менше у порівнянні з аналогічним періодом минулого року;
- **Залишається високою вірогідність укусів змій:** за минулий тиждень через укуси змій за медичною допомогою звернулося 5 людей – мешканців Львівської, Івано-Франківської, Херсонської, Донецької та Полтавської областей. З початку.

АКТИВНІ СПАЛАХИ

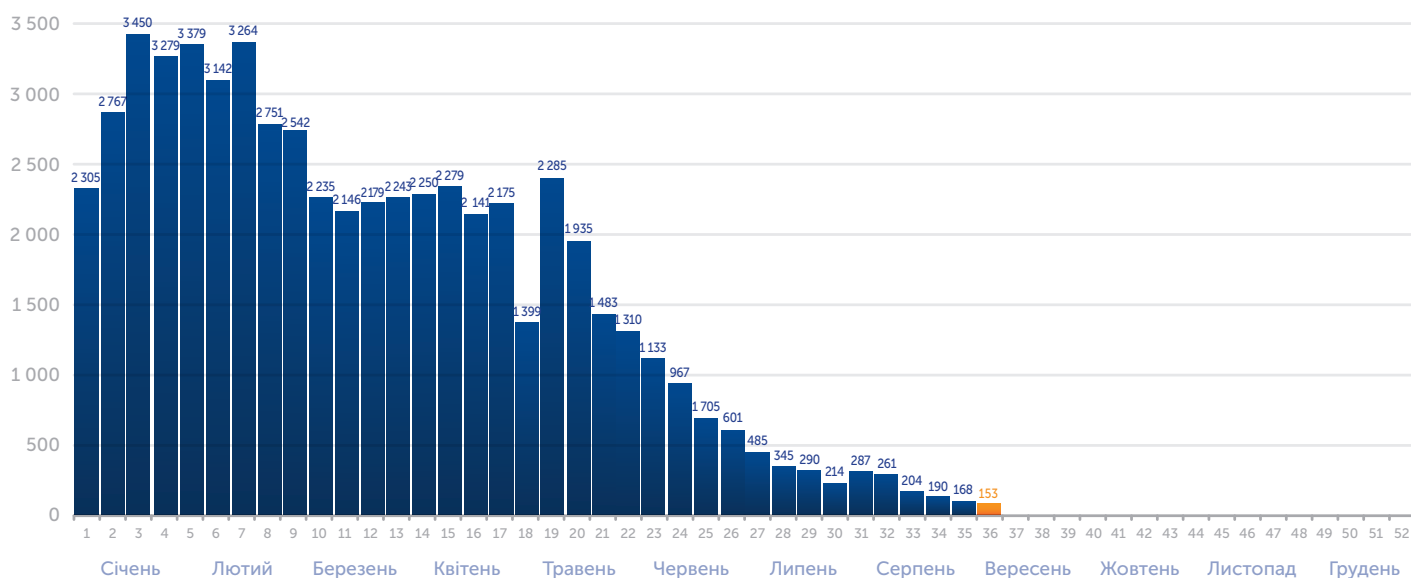
За оперативними даними, інтенсивний показник захворюваності на 100 тисяч населення (далі – показник) на кір за звітний тиждень зменшився на 10% в цілому в країні у порівнянні з попереднім тижнем.

Захворюваність на кір за звітний тиждень

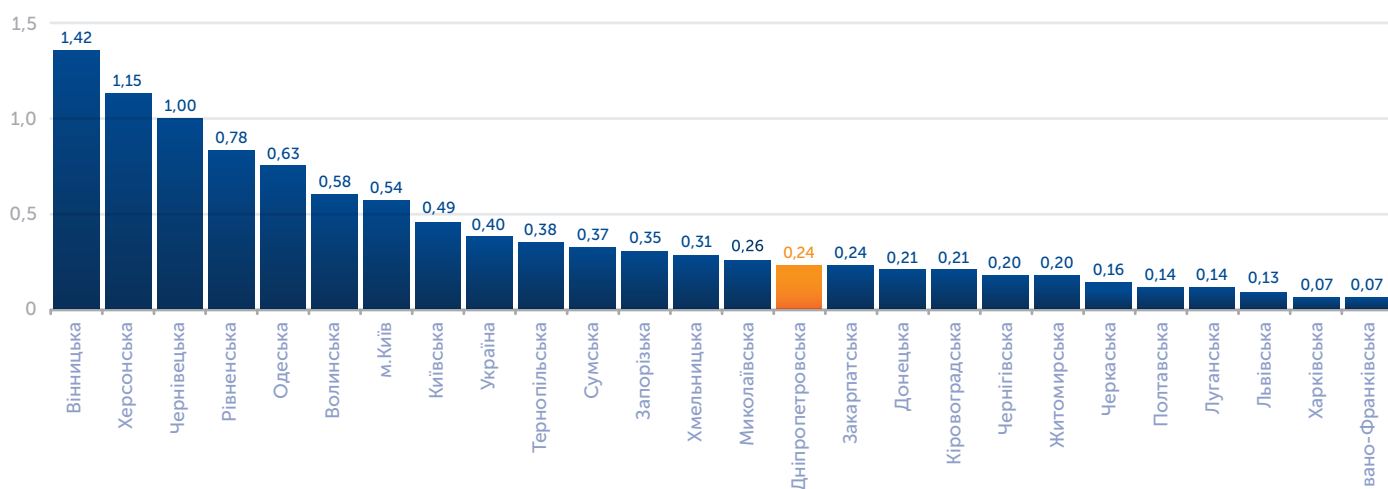
	За звітний тиждень	З початку 2019 року
Захворіло на кір усього	153	57 746
зокрема дітей	61	30 389
Лабораторно підтверджено	15	5 009
Госпіталізованих	89	36 156
зокрема дітей	36	17 138
Летальних	1	19

По регіонах за тиждень високі показники захворюваності на кір були зареєстровані у Вінницькій – 1,42; Херсонській – 1,15; Чернівецькій – 1,0; Рівненській – 0,78; Одеській – 0,63; Волинській – 0,58 областях та м. Києві – 0,54 (по Україні – 0,36).

Кількість захворілих на кір осіб з початку 2019 р.¹

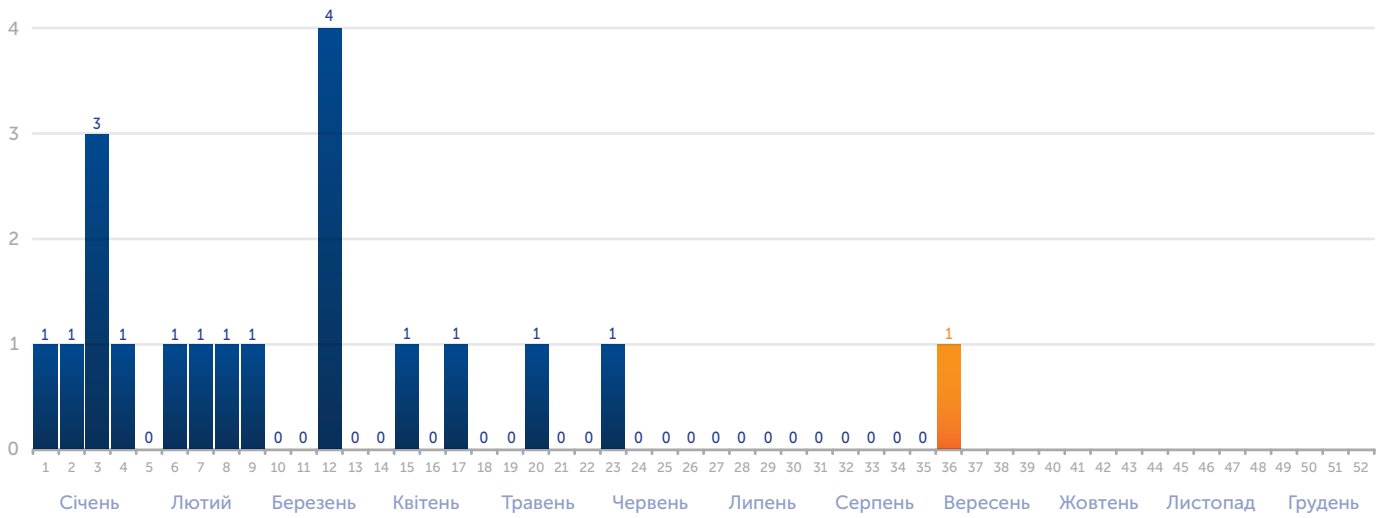
Кількість захворілих на кір за звітний тиждень²

¹ Абсолютне число.

² Показник на 100 000 населення

Кількість летальних випадків внаслідок кору з початку 2019 р.

СТАТИСТИКА СПАЛАХІВ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ЗА ЗВІТНИЙ ТИЖДЕНЬ

За звітний тиждень крім спалаху кору було зареєстровано 8 спалахів гострих кишкових інфекцій (далі – ГКІ), 4 - сальмонельозу та 1 вірусного гепатиту А.

Інфекційна хвороба	Кількість спалахів	Область/ місто	Кількість постраждалих	Ймовірна причина
ГКІ	8	Харківська область, м. Харків, у побуті	6 хворих	На святкуванні сімейного свята захворілі вживали шашлики з домашньої свинини та курятини власного приготування, торт, виготовлений на замовлення у приватної особи, також свіжі овочі, фрукти, сосиски, нарізку з ковбаси та сиру, червону ікру
		Вінницька область, м. Хмільник, Кафе «Берег»	5 хворих	З'ясовується
		Львівська область, с. Наконечне, ресторан «Фазенда»	12 хворих	З'ясовується
		Черкаська область, м. Черкаси, магазин «Делікат плюс» торговельно-розважального центру «Депот»	18 хворих	З'ясовується
		Київська область, смт Баришівка, ДНЗ ясла-садок «Золотий ключик»	12 хворих	З'ясовується
		Волинська область, м. Луцьк, Заклад дошкільної освіти №41	3 хворих	З'ясовується

Інфекційна хвороба	Кількість спалахів	Область/ місто	Кількість постраждалих	Ймовірна причина
ГКІ	8	Миколаївська область, м. Миколаїв, Загальноосвітня школа № 48	9 хворих	з епіданамнезу встановлено, що захворілі діти їли в школі кашу пшеничну з котлетою м'ясною (як заявлено у меню), проте, зі слів дітей, котлети були рибні
		Дніпропетровська область, м. Підгороднє, Комунальний заклад «Підгородненський навчально-виховний комплекс №3 «Загальноосвітня школа I-III ступенів - дошкільний навчальний заклад»	6 хворих	З'ясовується
Сальмонельоз	4	Одеська область, Овідіольський район, с. Авангард, Павільйон з виготовлення та продажу шаурми і хот-догів, на території Промислового ринку «7 км»	48 хворих	Недотримання санітарно-протиепідемічного режиму в закладі. заклад не має дозвільних документів на роботу; відсутнє централізоване водопостачання та каналізування; сертифікати якості на харчові продукти не надані; у співробітників відсутній медичний огляд; розробного інвентарю недостатньо, маркування його відсутнє
		м. Київ, Солом'янський район, МАФ біля зупинки швидкісного трамваю «Зупинка вул. Польова»	29 хворих	З'ясовується
		м. Київ, Шевченківський район, МАФ біля входу до станції метро «Дорогожичі»	6 хворих	З'ясовується
		Волинська область, Любешівський район, с. Залізниця, магазин-кафе «Олеся»	17 хворих	З'ясовується
ВГ А	1	Харківська область, м. Харків, у побуті	3 хворих	З'ясовується

ІНШІ СИТУАЦІЇ

За звітний тиждень було зареєстровано:

- 3 випадки ботулізму, внаслідок яких постраждало 3 особи, протиботулінічна сироватка введена всім постраждалим.

Випадки ботулізму були зареєстровані в наступних регіонах:

- Вінницькій області - 1 випадок (1 хворий);
- Донецькій області- 2 випадки (2 хворих).

- 1 випадок отруєння дикорослими грибами в Волинській області, внаслідок якого постраждала 1 особа.

Повідомлення про випадок захворювання на правець

Випадок захворювання на правець зареєстровано у мешканця м. Києва. Хворий отримав травму ноги 25.08.2019 року, перебуваючи в горах Івано-Франківської області. Захворів 03.09.2019 року, за медичною допомогою звернувся 04.09.2019 року, госпіталізований в хірургічне відділення міської клінічної лікарні №4, де хворому було введено протиправцевий людський імуноглобулін та він продовжує там своє лікування. Останнє щеплення проти правця у хворого було більше 10 років.

СИГНАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ

За результатами моніторингу інтернет повідомлень та отриманих позачергових повідомлень було проведено **6 заходів реагування та оцінювання ризиків** (консультаційні заходи, підготовка інформаційних матеріалів та листів, відповіді щодо запитів на публічну інформацію) зокрема щодо:

- ботулізму у Вінницькій та Донецькій областях;
- отруєння дикорослими грибами у Волинській області;
- щодо шести постраждалих від ослинення домашніми собаками, що були покусані хворою на сказ лисицею у Запорізькій області. Всі постраждалі — двоє дорослих та чотири дитини — отримують курс лікувально-профілактичних щеплень проти сказу, постраждалу нещеплену собаку було знищено, друга собака має щеплення проти сказу.

ПОВІДОМЛЕННЯ ММСП

Отримано повідомлення з інформаційного сайту ВООЗ щодо подій для національних координаторів з питань ММСП (WHO Event Information Site for IHR National Focal Points):

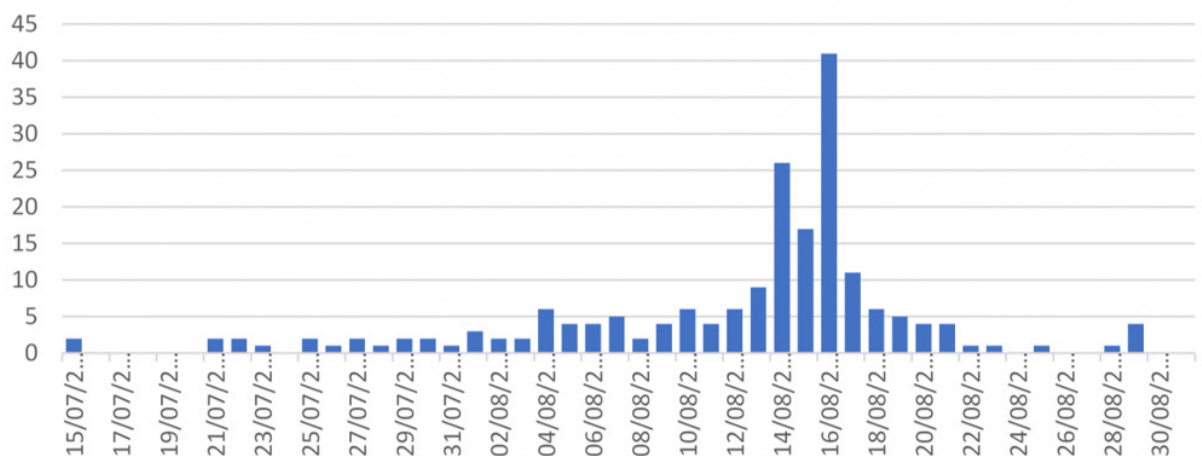
1

Про спалах лістеріозу у Іспанії.

15 серпня 2019 року Іспанія повідомили про спалах лістеріозу, пов'язаний зі вживанням в їжу охолодженого м'яса зі свинини, виготовленого компанією Magrudis Company Limited під торговою маркою «La Mechá» в багатьох ресторанах країни. Listeria було виділено також і в інших продуктах виготовлених компанією Magrudis Company Limited під цією ж торговою маркою. З 23 серпня 2019 року повідомлення про безпеку харчових продуктів поширюється на будь-який продукт, що продається під торговою маркою «La Mechá». Незначна кількість страв зі свинини була продана не компанією під торговою маркою «La Mechá», ця продукція реалізувалась лише в Іспанії, переважно в Андалусії (99%). Станом на 15 серпня 2019 року було повідомлено про 53 підтверджені та ймовірні випадки. Спочатку випадки були виявлені, в основному, в сімейних кластерах, де інкубаційний період був короткий (від 2 до 4 днів).

Станом на 01 вересня 2019 року було зареєстровано 207 підтверджених випадків, пов'язаних із цим спалахом у п'яти регіонах країни: Андалусія (201), Арагон (3), Кастилія- Леон (1), Естремадура (1) та Мадрид (1). Найчастіше хворіють жінки -58% випадків, із них - 31 вагітна, 25% випадків - особи старше 65 років, серед яких немає гендерної нерівності (24 чоловіка та 25 жінок). Під час спалаху було зафіксовано три випадки смерті: дві особи старше 70 років із серйозними супутніми захворюваннями та одна людина старше 90 років. Розслідування причин смерті ще не завершено. Більше не зафіксовано випадків з датою споживання після 17 серпня.

Figura 1. Distribución de casos confirmados (según Protocolo de Vigilancia y Alerta Epidemiológica de SVEA. Andalucía) desde el 15 de julio de 2019 hasta 1 de septiembre de 2019, por fecha inicio de síntomas.

Крім того, в даний час розслідуються ймовірні та підозрювані випадки в Андалусії, Арагоні, Астурії, Канарських островах, Кастилії і Леоні, Кастилії-Ла-Манчі, Каталонії, Валенсії, Екстремадурі, Мадриді та Меліллі.

23 серпня 2019 року Франція повідомила про випадок споживання означеного харчового продукту громадянином Великої Британії під час подорожі до Андалусії.

Додаткову інформацію про безпеку харчових продуктів можна отримати на веб-сайті AESAN: http://www.aecosan.msssi.gob.es/AECOSAN/web/home/aecosan_inicio.htm

Оцінка ВООЗ: Лістеріоз можна лікувати антибіотиками, але ризик важких інвазійних захворювань високий у певних сприйнятливих групах, включаючи вагітних жінок, літніх людей та людей з ослабленим імунітетом.

Заражені продукти були відкликані з продажу, але захворювання на лістеріоз має тривалий інкубаційний період. Продукт цієї торгової марки користується популярністю, має термін придатності 3 місяці, тому в найближчі тижні очікуються додаткові випадки.

Крім того, враховуючи велику кількість туристів до Іспанії в літні місяці, міжнародні мандрівники могли піддаватися ризику, поки товар був на ринку. Ризик подальшого міжнародного поширення мінімальний, враховуючи, що продукти були відкликані з продажу та не експортувалися за межі Іспанії.

Рекомендації ВООЗ: Профілактичні заходи щодо *Listeria monocytogenes* необхідні на всіх етапах харчового ланцюга для запобігання розмноженню в кінцевому харчовому продукті.

Listeria monocytogenes в харчових продуктах гине при пастеризації та варінні. Керівництво з профілактики включає в себе практику безпечного поводження з харчовими продуктами та дотримання п'яти принципів безпечної їжі ВООЗ:

1. Тримайте в чистоті.
2. Розділіть сирі та готові.
3. Готуйте ретельно.
4. Зберігайте їжу при безпечній температурі.
5. Використовуйте безпечну воду та сировину

Особам з груп високого ризику (літнім, вагітним жінкам та людям з ослабленим імунітетом) слід:

- Уникати вживання молочних продуктів з непастеризованого молока, включаючи м'які сири, зроблені з сирого молока, м'ясних делікатесів та готових до вживання м'ясних продуктів, морепродуктів холодного копчення (копчений лосось).
- Важливо дотримуватися термінів придатності та температури зберігання, вказаних на етикетках готових до вживання продуктів.
- Приготування їжі перед вживанням - ще один дуже ефективний спосіб знищення бактерій.

Лістеріоз можна лікувати, якщо діагностувати своєчасно. Антибіотики використовуються для лікування важких симптомів, таких як менінгіт. Коли інфекція виникає під час вагітності, швидке введення антибіотиків запобігає зараженню плоду або новонародженої дитини.

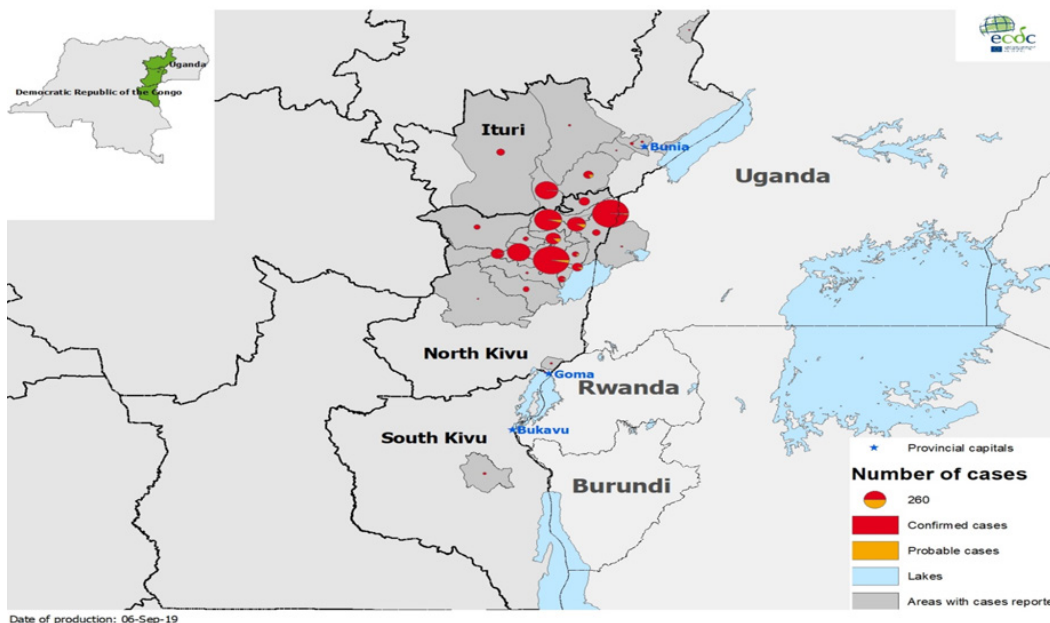
Рекомендації ВООЗ щодо міжнародних подорожей стосовно спалаху лістеріозу в Іспанії за посиланням: https://www.who.int/ith/WHOTravelTrade_Recommendations_Listeriosis_Spain.pdf?ua=1

ІНФОРМАЦІЯ ЗА ДАНИМИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ (TESSY)

1

Оновлення інформації щодо спалаху захворювання на вірус Ебола в Демократичній Республіці Конго (ДРК).

Із початку спалаху 11 травня 2018 року станом на 04 вересня 2019 року в Демократичній Республіці Конго було зареєстровано 3 054 випадки захворювання на гарячку Ебола (2 945 підтверджених, 109 ймовірних), з яких 2 052 померли (1 943 підтверджено, 109 ймовірних). В Уганді 29 серпня зареєстровано один завезений випадок, хворий помер 30 серпня в окрузі Касесе, який межує з Північним Ківу. Станом на 04 вересня 2019 року інфіковано 156 працівника охорони здоров'я, 40 з яких померли. Випадки захворювання на гарячку Ебола реєструються у трьох провінціях країни: Південне Ківу, Північне Ківу та Ітурі.

Географічний розподіл гарячки Ебола, ДР Конго та Уганда станом на 04.09.2019 року.

17 липня 2019 року на засіданні Міжнародного комітету з питань надзвичайних ситуацій у сфері охорони здоров'я ВООЗ (Комітет) спалах вірусу Ебола в Демократичній Республіці Конго (ДРК) було оголошено надзвичайною ситуацією міжнародного значення.

На сьогоднішній день не було зафіксовано випадків захворювання на вірус Ебола, пов'язаних з подорожами до ДРК серед мандрівників з Європи.

Оцінка ECDC: Впровадження заходів реагування залишається складним через тривалу гуманітарну кризу, нестабільну ситуацію з безпекою, внаслідок збройного конфлікту та недовіри населення до груп реагування. Значна частка випадків виявляється серед осіб, які раніше не були ідентифіковані, як контактні, підкреслюючи необхідність підтримки посиленого епіднадзора та виявлення шляхів передачі. Спалах продовжується в районах з важливим транскордонним потоком населення з Руандою, Південним Суданом і Угандою. Особливе занепокоєння викликають випадки гарячки Ебола в Гомі - столиці провінції Північне Ківу з аеропортом, обслуговуючим міжнародні рейси, що з'єднують кілька країн в Африці, включаючи Республіку Конго, Ефіопію, Уганду і Замбію.

Ризик поширення в ЄС можна усунути лише шляхом зупинки передачі на місцевому рівні. За оцінкою ВООЗ, ризик поширення на глобальному рівні є низьким, але залишається дуже високим на національному та регіональному рівнях. Виникає занепокоєння, пов'язане зі збільшенням ризику географічного поширення як в Демократичній Республіці Конго, так і в сусідніх країнах.

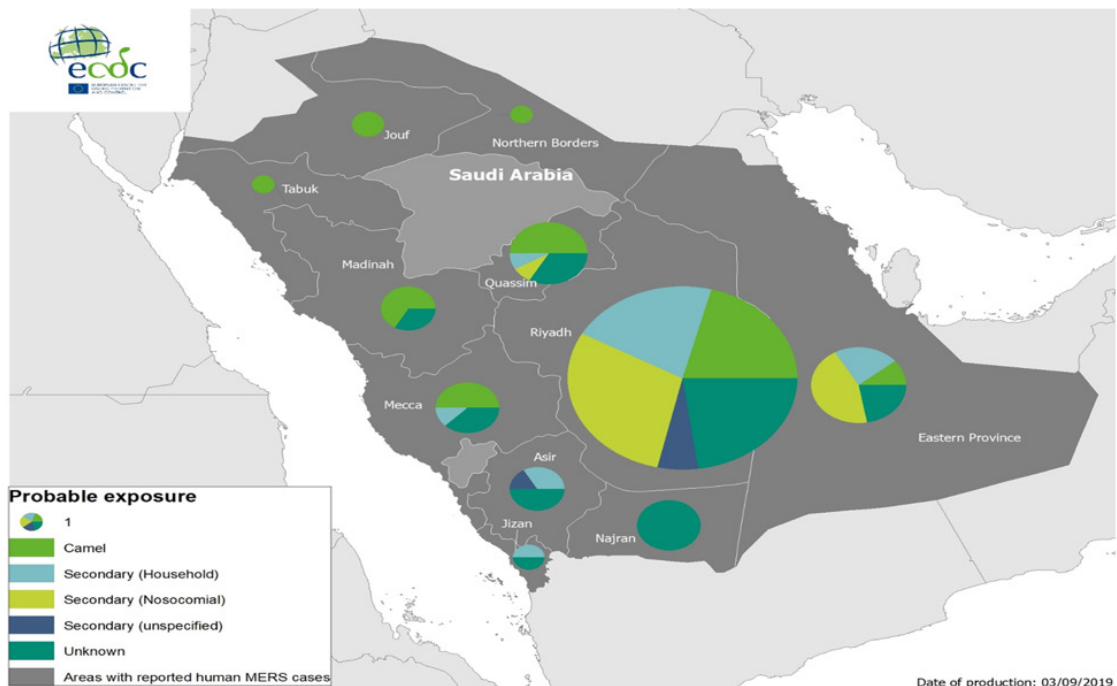
Джерело: <http://www.afro.who.int/health-topics/disease-outbreaks/outbreaks-and-other-emergencies-updates>

2

Оновлення ситуації щодо MERS-CoV у 2019 році.

Станом на 02 вересня 2019 року в Саудівській Аравії (169) та Омані (13) зафіксовано 182 випадки MERS-CoV, із них 48 осіб померли: у Саудівській Аравії (44) та Омані (4). У Саудівській Аравії у 42 випадках підтверджено контакт хворого з верблюдами.

З квітня 2012 року та станом на 02 вересня 2019 року зафіксовано 2 479 випадків MERS-CoV та 906 смертей по всьому світу.

Географічний розподіл випадків MERS-CoV квітень 2012–02 вересня 2019 року

Оцінка ECDC: Випадки MERS-CoV у людини продовжують реєструватися на Аравійському півострові, особливо у Саудівській Аравії. Ризик стійкої передачі від людини до людини в Європі залишається дуже низьким. Ситуація з MERS-CoV представляє низький ризик для ЄС.

ECDC проводить моніторинг випадків MERS-CoV в усьому світі, звіти публікуються щомісяця: <https://ecdc.europa.eu/en/publications-data/rapid-risk-assessment-severe-respiratory-disease-associated-middle-east-11>

Джерело: **European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC)**

Щодо подальшого розповсюдження, перекладу або копії змісту звертайтеся за адресою: **info@phc.org.ua**